

Юридически професии - Франция

Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи. Моля, имайте предвид, че версиите на следните езици [fr](#) вече са преведени.

Тук ще намерите преглед на различните юридически професии.

Юридически професии — въведение

Съдии

Организация

Професионалните магистрати са съдиите (*magistrats du siège*) и прокурорите (*ministère public* или *magistrats du parquet*).

Съдиите често са наричани „заседаващи съдии“ (*magistrats du siège*), а прокурорите са известни като „стоящи съдии“ или „съдии, стоящи на паркета“ (т.е. наравно с противната страна) (*magistrats du parquet*).

Съдиите решават съдебните спорове, които са отнесени до тях, а прокурорите представлява интересите на обществото и изискват прилагането на закона. Статутът на магистратите се урежда с Постановление (*ordonnance*) № 58-1270 от 22 декември 1958 г., което има силата на устройствен закон (*loi organique*) по отношение на статута на магистратурата. Всеки магистрат може да бъде назначаван в различни етапи от своята кариера като съдия или като прокурор. Това е принципът за обща принадлежност към съдебната власт (член 1), който беше препотвърден от Конституционния съвет, по-специално с решението си от 11 август 1993 г. По силата на член 66 от Конституцията всички магистрати са част от съдебната власт, която е пазителка на личните свободи. Съществуват обаче известни различия в техния статут, изразяващи се в това, че съдиите не са организирани в йерархично подчинение на горестоящия орган и се ползват от гаранция за несменяемост, т.е. те не могат да бъдат премествани без тяхно съгласие.

По-голямата част от магистратите се назначават с конкурсен изпит. За да преминат първия конкурсен изпит, на който се допускат студенти, кандидатите трябва да притежават диплома, удостоверяваща поне 4-годишно обучение след средно образование (магистърска степен). Кандидатите, издържали конкурса, се назначават като младши съдии (*auditeurs de justice*) и преминават същото обучение, което се осигурява от Националния институт на правосъдието (*École nationale de la magistrature* — ENM). Съществуват също възможности за пряко влизане в магистратската професия. След завършване на ENM младшите съдии се назначават с наредба (*décret*) към определен съд.

Освен основните си съдебни функции ръководителите на съдилищата и прокуратурите от първа (председател и прокурор) и втора инстанция (първи председател и главен прокурор) изпълняват и административни функции, например разпределяне на делата.

Към 1 януари 2009 г. броя на магистратите беше **8 090**, като 7 769 от тях бяха в съдилищата и прокуратурите от първа инстанция.

Висш съдебен съвет

Разпоредбите относно Висшия съдебен съвет (ВСС) (*Conseil supérieur de la magistrature*) са предвидени в **член 65 от Конституцията**. С конституционния закон от 23 юли 2008 г. беше изменен съставът на ВСС и неговите правомощия по отношение на назначенията и беше предвидена възможността за сезирането му от частни лица. Понастоящем президентът на републиката вече не е член на ВСС.

Отделението на ВСС, компетентно по отношение на съдиите, се оглавява от първия председател на Върховния касационен съд. Освен него то включва петима съдии и един прокурор, един съдия от Върховния административен съд (*Conseil d'Etat*), определен от този съд, един адвокат (*avocat*), както и шест квалифицирани специалисти, които не са представители нито на парламента, нито на общите съдилища, нито на административните съдилища. Президентът на републиката, председателят на Националното събрание (*Assemblée nationale*) и председателят на Сената назначават по двама членове, притежаващи съответната квалификация.

Отделението на ВСС, компетентно по отношение на прокурорите, се оглавява от главния прокурор (*procureur général*) към Върховния касационен съд. Освен него то включва петима прокурори и един съдия, както и един съдия от Върховния административен съд, адвоката и шестимата квалифицирани специалисти, посочени по-горе.

Отделението на ВСС, компетентно по отношение на съдиите, прави предложения за назначаване на съдии във Върховния касационен съд, на първите председатели на апелативните съдилища (*cours d'appel*) и на председателите на окръжните съдилища (*tribunaux de grande instance*). Останалите съдии се назначават единствено с **одобрението** на ВСС.

Това отделение на Висшия съдебен съвет действа като **дисциплинарен съвет** по отношение на съдиите. В това си качество то включва съдията, който е в състава на отделението на ВСС, компетентно по отношение на прокурорите.

Отделението на Висшия съдебен съвет, компетентно по отношение на прокурорите, дава становище относно назначенията на прокурорите и относно дисциплинарните мерки, които им се налагат. В този случай освен членовете, посочени в член 65, алинея 3, то включва и прокурора, който е в състава на отделението на ВСС, компетентно по отношение на съдиите.

Прокуратура

Организация

Прокуратурата се представлява от **прокурорите**, които са длъжни да защитават интересите на обществото, което представляват, като следят за прилагането на закона.

С изключение на главната прокуратура (*parquet général*) към Върховния касационен съд, която заема особено място, прокуратурата във Франция представлява йерархична пирамида „под ръководството на министъра на правосъдието“. В този смисъл член 30 от Наказателно-процесуалния кодекс предвижда, че министърът на правосъдието провежда политиката в областта на наказателното преследване, определена от правителството. Той следи за нейното последователно прилагане на територията на страната. За тази цел министърът дава общи указания на прокурорите по отношение на действията по наказателно преследване.

Към всеки **окръжен съд** има прокуратура, ръководена от **окръжен прокурор** (*procureur de la République*) и съставена от няколко магистрата, които са му йерархично подчинени. Окръжният прокурор организира дейността на своята служба, като разпределя задачите и отговорностите между помощник прокурорите (*procureurs adjoints*), заместник-прокурорите (*vice-procureurs*) и редовите прокурори (*substituts*). От своя страна всеки окръжен прокурор изпълнява функциите си под контрола и ръководството на главния прокурор.

Въпреки тази **йерархична структура** прокуратурата се разглежда като **неделимо цяло**, в рамките на което редовният прокурор не се нуждае от делегиране на права от своя горестоящ, за да изпълнява задачите си, и всяко негово действие задължава прокуратурата като цяло.

Роля и правомощия

Правомощията на прокуратурата са свързани основно с **наказателното преследване**. Тя ръководи **разследванията** и предприема или нарежда да се предприемат необходимите действия за преследване на престъпленията. Освен това прокуратурата преценява какви действия следва да се предприемат по наказателните дела (напр. образуване на досъдебно производство (*ouverture d'une information judiciaire*), предаване на съд (*renvoi devant une juridiction de jugement*))

или прекратяване на производство (*classement sans suite*). Прокуратурата се явява задължително в съдебното заседание, като прокурорът излага свободно устни съображения (във връзка с фактите, личността на обвиняемия и наказанието), които счита за най-уместни за доброто правораздаване. Освен това прокуратурата отговаря за изпълнението на наказанията.

Прокуратурата отговаря и за **защитата на малолетните и непълнолетните лица**, намиращи се в опасност, и има някои правомощия в областта на гражданското право (свързани например с промяната на гражданското състояние на лицата), административното право (например в областта на ресторантьорството, периодичните издания или директния маркетинг) и търговското право (например в областта на производствата по несъстоятелност).

Ролята и правомощията на съдиите са разгледани подробно на страницата за обикновените съдилища.

Непрофесионални съдии (*juges non professionnels*)

Мирови съдии

Създадени със закона за устройство на съдебната система (*loi d'orientation et de justice*) от 9 септември 2002 г., допълнен от Закон № 2005-47 от 26 януари 2005 г., мировите съдии (*juges de proximité*) се назначават с наредба, след одобрението на ВСС, за срок от 7 години, който не подлежи на подновяване. С няколко изключения техният статут е уреден с Постановление (*ordonnance*) № 58-1270 от 2 декември 1958 г., посочено по-горе.

Те изпълняват някои от **функциите на магистратите в общите съдилища**. По **граждански производства** те могат да се произнасят по исковете за вземания и за движимо имущество на стойност до 4 000 EUR, с изключение на исковете, подсъдни на районния съд (*tribunal d'instance*). По **наказателни производства** те имат правомощия да се произнасят по дребни престъпления (*contraventions*), които попадат в първите четири степени, да заседават в качеството си на членове (*assesseurs*) на наказателния съд, който се произнася по престъпни деяния със средна степен на обществена опасност (*tribunal correctionnel*), и да одобряват наказания, постигнати съгласно извънсъдебно споразумение между прокуратурата и обвиняемия (*composition pénale*).

Към 1 януари 2013 г. броят на тези съдии беше 452.

Съдии в трудовите съдилища

Съдиите в трудовите съдилища (*les conseillers prud'hommes*) се избират на всеки **пет години**. Изборът на съдиите се извършва по **колегии** (съставени от работодатели и работници) и **секции** (в областта на селското стопанство, промишлеността, търговията, управлението и други дейности), с пропорционално представителство, въз основа на система от затворени списъци, без обединяване в една бюлетина или преференциален вот. Кандидатите трябва да бъдат френски граждани на възраст 21 или повече навършени години, да не са осъждани на забрана, отнемане или лишаване по отношение на техните граждански права.

Право да гласуват имат всички работници и работодатели, навършили 16 години, които упражняват търговска или трудова дейност или са сключили договор за стаж, или които са безработни не по свое желание.

Членове на съдилища по социално-осигурителни спорове

Членовете на съдилищата по социално-осигурителни спорове (*tribunaux des affaires de la sécurité sociale*) се назначават за срок от **три години** от първия председател на апелативния съд, в чийто съдебен район се намират, от списък, представен за съответния съд от директора на регионалната дирекция за младежта, спорта и социалното сближаване, след представяне на кандидатури от най-представителните професионални организации.

Членове на съдилища по спорове за нетрудоспособност

Членовете на съдилищата по спорове за нетрудоспособност (*tribunaux du contentieux de l'incapacité*) се назначават за срок от **три години** от първия председател на апелативния съд, в чийто съдебен район се намират, от директора на регионалната дирекция за младежта, спорта и социалното сближаване от списъци, изготвени след представяне на кандидатури от най-представителните професионални организации.

Членове на съдилища за непълнолетни

Членовете на съдилищата за непълнолетни (*tribunaux pour enfants*) се назначават за срок от четири години от министъра на правосъдието. Те трябва да бъдат избрани въз основа на своя интерес и компетентност в областта на благоденствието на децата. Членовете на всеки съд за непълнолетни се избират от списък с кандидати, представен от първия председател на апелативния съд.

Членове на съдилища за земеделски земи

Членовете на съдилищата за земеделски земи (*tribunaux paritaires des baux ruraux*) включват еднакъв брой наемодатели, които не са наематели, както и наематели, които не са наемодатели. Те се избират измежду останалите от списъци с кандидати, които са изготвени от комитет за изготвяне на избирателни списъци и са окончателно определени от префекта на департамента (*département*).

Съдии в търговските съдилища

Съдиите в търговските съдилища (*tribunaux de commerce*), известни още като „*juges consulaires*“, са **търговци — доброволци**, избрани от други търговци.

Те се избират чрез двуетапна изборна процедура, предвидена в членове L. 7231—L. 72314 и R. 7231—R. 72331 от Търговския кодекс.

Участващите във втория етап гласоподаватели са действащи съдии, бивши съдии и делегирани представители на търговци. Самите делегирани представители (*délégués consulaires*) са търговци, които се избират за срок от пет години с единствена цел да участват при избора на съдии в търговските съдилища

Съдиите се избират за първоначален срок от две години, а след това за срок от четири години. Те не могат да служат повече от четири последователни мандата. Всеки съдия, който е служил четири последователни мандата, няма право да заема длъжността една година след края на последния мандат.

Изборите за заемане на вакантните места в търговските съдилища се провеждат всяка година през първата половина на месец октомври.

Съдебни секретари

Секретарят на съда (*greffier*) е **специалист в рамките на съдебното производство**. Той подпомага съдията или съдиите при изготвяне на съдебните документи и има задължението, когато законът го изисква, да заверява и удостоверява, под страх от нищожност, съдебни актове.

Секретарят на съда работи съвместно със съдията, като му помага в подготвянето на делата за разглеждане и при проучване на документите. Той също така може да посреща и информира посетителите в залата и да води професионално обучение в Националното училище за подготовка на съдебни секретари (*École nationale des greffes*).

По-голямата част от функциите на съдебния секретар се упражняват **в различни служби на съдилищата**. В зависимост от значимостта и организацията на съда, секретарят може да има ръководни функции като ръководител или заместник-ръководител на съдебния секретариат или като ръководител на служба.

Адвокати

Адвокатите (*avocats*) са служители на съда и упражняват своята професия свободно и независимо. Статутът на адвокатската професия се урежда основно от Закон (*loi*) № 71-1130 от 31 декември 1971 г., с който се реформират определени съдебни и юридически професии, както и от Наредба (*décret*) № 911197 от 27 ноември 1991 г., с която се структурира професията на адвоката. Със Закон № 90-1259 от 31 декември 1990 г. за изменение на закона от 1971 г. и наредбите за неговото прилагане се създава новата професия на адвоката (*avocat*), при което бяха обединени съществуващите професии на адвокат (*avocat*) и юридически съветник (*conseil juridique*).

При ежедневното упражняване на своята дейност адвокатите съветват и представляват клиенти.

Съгласно раздел 4, параграф 1 от закона от 31 декември 1971 г. адвокатите имат квази-монополно положение по отношение на съдействието и представителството на страните, завеждането на дела и явяването пред съда, съдебните органи и всички дисциплинарни съдилища.

Не съществува национално сдружение на адвокатите, тъй като те желаят да запазят справедливото представителство на всички адвокатски колегии. Адвокатите във Франция и отвъдморските територии са обединени в 161 адвокатски колегии (*barreaux*), всяка от които е установена към окръжен съд (*tribunal de grande instance*), оглавява се от председател (*bâtonnier*) и се ръководи от адвокатски съвет (*conseil de l'ordre*), който разглежда всички въпроси, засягащи упражняването на професията, за да гарантира спазването на задълженията на адвокатите, както и да защитава техните права.

Висшият адвокатски съвет (*Conseil national des barreaux* — ВАС), създаден със закона от 31 декември 1990 г. (раздел 15), е орган, осъществяващ дейност в полза на обществото (*établissement d'utilité publique*), и има статут на юридическо лице. Той има за задача да представлява адвокатската професия пред публичните органи и да осигурява хармонизирането на правилата и практиките на професията.

Висшият адвокатски съвет разполага с уебсайт, който предоставя всеобщ безплатен достъп до информация относно организацията на професията, актуални въпроси, свързани с нея, както и указател на всички адвокати, членуващи във френските адвокатски колегии. По-голямата част от големите адвокатски колегии разполагат със собствени уебсайтове, които предоставят свободен и безплатен достъп за всички. Техните адреси фигурират в указателя на адвокатските колегии, който е достъпен на уебсайта на ВАС.

Адвокатите към двете върховни съдилища на Франция — Върховния административен съд и Върховния касационен съд, представляват отделна професионална група: те са държавни служители, назначени на длъжност със заповед на министъра на правосъдието, и имат монопол на представителството, когато страните трябва да бъдат представени пред върховните съдилища. Техният статут се урежда основно от постановлението (*ordonnance*) от 10 септември 1817 г., с което се създава колегията на адвокатите към Върховния административен съд и Върховния касационен съд, Наредба (*décret*) № 91-1125 от 28 октомври 1991 г. относно условията за достъп до тази професия, както и Наредба (*décret*) № 200276 от 11 януари 2002 г. относно дисциплинарните разпоредби, уреждащи професията.

С постановление (*ordonnance*) от 10 юли 1814 г. броят на адвокатите, назначавани към върховните съдилища, е определен на 60. Въпреки това с наредба (*décret*) от 22 април 2009 г. понастоящем на министъра на правосъдието се дава възможност да прави нови назначения на адвокати към върховните съдилища въз основа на добро правораздаване, и по-специално като се вземат предвид промените в натовареността във връзка с делата, разглеждани от тези съдилища.

Адвокатите от върховните съдилища формират независима колегия, начело на която стои председател, подпомаган от 11-членен адвокатски съвет. Този орган изпълнява дисциплинарни и представителни функции, свързани с професията.

По-подробна информация е представена на уебсайта на [ВАС](#) адвокатската колегия към Върховния административен съд и Върховния касационен съд.

Съществува ли база данни в тази област?

Съществува база данни, поддържана от Висшия адвокатски съвет, в която са включени **списъците на адвокатите, членуващи в една от адвокатските колегии във Франция.**

Достъпът до тази информация безплатен ли е?

Достъпът до тази база данни на уебсайта на [Висшия адвокатски съвет](#) е безплатен.

Нотариуси

Организация

Нотариусът (*notaire*) е **държавен служител**, който се назначава със заповед (*arrêté*) на министъра на правосъдието. Независимо от това нотариусите упражняват свободна професия. Техният статут се урежда главно от закона (*loi*) от 25 вантоз (Ventôse), година XI (дата съгласно френския републикански календар), от Постановление (*ordonnance*) № 452590 от 2 ноември 1945 г., Наредба (*décret*) № 45-0117 от 19 декември 1945 г. относно организацията на професията на нотариус, Наредба (*décret*) № 73-609 от 5 юли 1973 г. относно професионалната подготовка и условията за достъп до професията на нотариус и Наредба (*décret*) № 78-262 от 8 март 1978 г., с която се определят тарифите за нотариалните такси.

Професията е организирана в **нотариални камари** по департаменти (*départements*) и в **съвети** на регионално ниво, които отговарят за регулирането и дисциплинарните мерки по отношение на нотариусите в тяхната юрисдикция. Нейният представителен орган пред правителството на национално ниво е **Висшият нотариален съвет** (*Conseil supérieur du notariat*).

Освен своята представителна роля пред публичните органи Висшият нотариален съвет има задачата да предотвратява и помирява при спорове от професионален характер между нотариуси от различни регионални съвети. [Висшият нотариален съвет](#) разполага с уебсайт с безплатен достъп, на който са представени основните характеристики на професията и е публикуван **указател на нотариусите и камарите, както и на съветите по департаменти (*départements*) и региони.**

Роля и правомощия

Нотариусите имат правомощието да **издават заверени документи** с изпълнителна сила, без да е необходимо съдебно решение.

Те също така са натоварени с **мисията на съветници** на физически лица и предприятия, независимо дали във връзка с изготвянето на официални документи или не, и освен основната си дейност могат да участват в **управлението на имущество или сделки с недвижими имоти**.

Други юридически професии

Съдебни изпълнители

Съдебният изпълнител (*huissier de justice*) е държавен служител, назначаван със заповед (*arrêté*) на министъра на правосъдието. Независимо от това съдебните изпълнители упражняват свободна професия. Техният статут се урежда главно със закона (*loi*) от 27 декември 1923 г., Постановление (*ordonnance*) № 45-2592 от 2 ноември 1945 г., Наредба (*décret*) № 56-222 от 29 февруари 1956 г. и Наредба (*décret*) № 75-770 от 14 август 1975 г.

Само съдебните изпълнители имат право да връчват съдебни документи и да привеждат в изпълнение съдебни решения, както и документи и актове за принудително изпълнение. Освен това те могат да изготвят констативни протоколи по поръчение на съдилищата или по молба на физически частни лица. Също така наред с основната си дейност те имат възможност да упражняват допълнителните функции на посредници, управители на имоти или застрахователни агенти, след като предварително са уведомили своята регионална камара на съдебните изпълнители и главния прокурор (*procureur général*) в апелативния съд за техния район.

Съдебните изпълнители получават възнаграждения по тарифа, включена в Наредба (*décret*) № 96-1080 от 12 декември 1996 г., за предприетите съдебни действия по гражданските и търговски дела в рамките на тяхната компетентност.

Професията се представлява от камари по департаменти (*départements*) и региони в съдебния район на всеки апелативен съд. Освен това цялата професия се представлява пред публичните органи от национална камара, която регулира споровете между камарите и също така между съдебни изпълнители, които не принадлежат към една и съща регионална камара. [Националната камара на съдебните изпълнители](#) разполага с уебсайт с безплатен достъп, на който са представени основните характеристики на професията и е публикуван **указател на съдебните изпълнители**.

Други съдебни служители

Секретарите на търговските съдилища (*greffiers de tribunaux de commerce*) са държавни служители, чиято основна функция е да подпомагат членовете на търговския съд в съдебните заседания и председателя на този съд при изпълнение на неговите административни задачи. Те ръководят секретариата на Съда и следят за правилното поддържане на търговския и дружествен регистър (*registre du commerce et des sociétés* — RCS), както и други съдебни регистри и документи. Те издават преписи, полагат печата на Съда, отговарят за сумите, внесени в секретариата и оформят документи от регистрите и други официални документи в рамките на своята компетентност.

Тази професия се регламентира от членове L.741-1—R.741-1 от Търговския кодекс.

Професията е представена пред държавните органи от **Националния съвет на секретарите в търговските съдилища** (*Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce* — CNGTC). Този орган осъществява дейности в полза на обществото (*établissement d'utilité publique*), има статут на юридическо лице и отговаря за защитата на колективните интереси на професията. Той организира началното и продължаващото обучение на съдебните секретари и персонала на секретариата и професионалните изпити, улеснява организирането на стажове и осигурява тяхното проследяване. По-подробна информация по тези въпроси е представена на уебсайта на [Националния съвет на секретарите в търговските съдилища](#).

Юридически съветници/юрисконсулти към предприятия

Професията на **юридически съветник** (*conseil juridique*) беше обединена с тази на адвоката (*avocat*) със закон № 90-1259 от 31 декември 1990 г.

Адвокатите (*juristes*), които не практикуват като независими адвокати (*avocats*), а работят като юрисконсулти към предприятия, не са подчинени на специално професионално регламентиране.

Връзки по темата

[Юридически професии](#)

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответната държава-членка. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Европейската комисия не поема каквато и да е отговорност по отношение на информация или данни, които се съдържат или споменават в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 27/09/2013